

«ՀՕՅՈՒԹՎԱԾ ՊԱՇԱ ԿԵԼՄԵՅԻ ՊՐԱԳԵՆ» ԴՐԱԿ. ԺԸ. 16:

ՃԻԼՑ Ե.

ԽՈԹԱՆՊՈԼ. ԱՊՐԻԼ 4. 1876.

Ն° 4

ԱԷՍՏՐՐԵԹ ՎԱԳԹԸ

Պ Ա Հ Ա Ր

Դաշտամըզը օդույան չօճուղլարը

տան չօդլարը պու նուսխելի օդու- | իչիւն ասլա էսէֆ ու քէտէր էթմէ-
տուղլարը վագթ, քէնտի օլալա- | մէլլյիղ .

ըընը պալատէքի թասիրտէ
կէօսմէրիլէն օվալարըն հա-
լինտէ կէօրէնէք տիրէր, Գու-
զուլար թէփէլէրտէ օյնայրպ
սրչամագտա, դօյունլարըն
իսէ եափաղըլարը չօղալմըշ վէ
դըրգըլանագ տէրէնէյէ վար-
մըշ օլաճագ տըր, նիւպհէսիզ
սիզ տախի կիւղէլ հավանըն
վէ չիչէքլէր հէմ պաղլարըն
թաթլը բաիհալարընըն սէփա-
սընը ալմագ իչիւն եօդարքի
թասիրտէ կէօրիւնէն գըզ
կիսի օվալարա չըգմըշ օլա-
ճագուրնըզ :

Պահար մէվսիմի մէսէրրէթ
մէվսիմի օլուպ, քեաժփէի ա-
տէմէր օնտան չօդ հաղղ է-
տէրլէր, Ֆագաթ, սէվկիւլիւ
չօճուղլար, սիզ պու պահար
մէվսիմի պիզէնէ տէրս վէրիր
տէյիւ հիչ տիւշիւնմիւշմի-
սինիզ : Պու մէվսիմին պիզէ
վէրտիյի տէրս պու տուր: Ա-
զաճլար վէ չիչէքլէր գըզըն
էօլմիւշ պիր հալտէ իտիլէր:
իշմէ պահար կէլէրէք օնլարա
թաղէ հայաթ վէ եէնի կիւ-
ղէպիք կէթիրտի: Սիզ պու
հալի չօդ կէօրմիւշ օլտուղու-
նուղտան, գըզըն աղաճլարըն
եափրագլարընըն տէօքիւլմէ-
սինի կէօրտիւյիւնիւղուէ չօդ
էսէֆ ու քէտէր էթմէզսինիզ,
չիւնքի վագթը կէլտիքաէ,
եէնի պիր թաղէլիք իլէ քէս-
պի հայաթ էտէնէքլէրինի
սիլիրսինիզ : Պիզիմ վէփա-
թըմըզտա տախի թըպգը
պէօյլէ օլուր: Հէր նէ դա-
տար էօլէնէք իսէք տէ, Ալլա-
հըն էվլատը օլտուղումուղ
հալտէ, եէնի պիր էօմր վէ
եէնի պիր կիւղէպիք իլէ եա-
շայաճաղըմըզը պիլտիյիմիզ

«Պէն Տէ ՍէՆԻՆ ՀԱԴԴԼՇԱՆ
ԿԷԼԻՐԻՄ»

Պիր թավուղ եկորիւտիւյիւ
եէրատ ֆարգընա վարմայա-
րագ էօրտէլին այազընտ պաս-
տը : Թավուղուն պասմաօքն-
տան էօրտէլի պիր շէյ օլմատը
իսէ տէ, էօրտէլ, «Պէն տէ
սէնին հագդընտան կէլիրիմ»
տէլիպ, թավուղուն իւղէրինէ
հիւճիւմէթտի : էօրտէլին դա-
նատը օրատա պուլունան պիր
դազա տօդանտը : Գաղ իսէ,
«Պէն տէ սէնին հագդընտան
կէլիրիմ» տէլիպ, էօրտէլին
իւղէրինէ հիւճիւմէթտի : Պու-
էնատա դազըն այազը տախի
օրատան կէմէքտէ օլան պիր
քէտիէ տօդանտը : Քէտի,
«Պէն տէ սէնին հագդընտան
կէլիրիմ» տէլիպ, դազըն իւղէ-
րինէ հիւճիւմէթտի : Թագաթ
քէտի դազըն իւղէրինէ հիւ-
ճիւմէտէլի իքէն, օնուն գույրուղու
եաղընտա տուրան պիր դօյունուն
կէօղիւնէ վուրուլտու : Գօյուն, «Պէն
տէ սէնին հագդընտան կէլիրիմ»
տէլիպ, քէտինին իւղէրինէ հիւճիւմ
էտէր իքէն, եաղընտա կիւնէշի պիր
մահալտէ եաթարագ ույումագտա
օլան պիր քէօփէլին այազընա պաս-
տը : Քէօփէլ, «Պէն տէ սէնին հագ-
դընտան կէլիրիմ» տէլիպ, դօյունուն
իւղէրինէ դօշմագտա իքէն, օնուն
այազը տախի դափունուն էնիւնտէ
տուրան պիր ինէլէ տօդանտը : Ինէլ,
«Պէն տէ սէնին հագդընտան կէլիրիմ»
տէլիպ, քէօփէլին արգասընտան սէ-
լիրտիր իքէն, օնուն պօյնուղու պիր
աղածըն եանընտա տուրան աթա
տօդանտը : Աթ, «Պէն տէ սէնին հագ-
դընտան կէլիրիմ» տէլիպ, ինէլին
իւղէրինէ հիւճիւմէթտի : Վէ պէօյ-
լէ սրբ իլէ պիրակիրէրինի դօլալա-
մազա պաշլատըլար : Աթ ինէլին,
ինէլ քէօփէլին, քէօփէլ դօյունուն,
դօյուն քէտինին, քէտի դազըն, դազ
էօրտէլին, էօրտէլ տախի թավուղուն
արգասընտան սէլիրթմէլի պաշլատ-
ըլար : Պու հայվանարըն սահիպիտէ, օն-
լարը կէօրիւպ, «Ճի հի» պազըրարագ,
«Պէն տէ սիզին հագդընընտան կէլի-
րիմ» տէտի, վէ թավուղուն քիւմէսէ,
դազը օվայա, էօրտէլի կէօլէ, քէօփէ-
լի սօդաղա, քէտիյի էլէ, դօյունուն
աղըլա, ինէլի չիթթիլիյին հավլուսու-
նա, աթը տախի ախօրա դօտու,

Կէջիբ ԱՎԸ

Լորի վագըթլարտա. Հէր թարագ-
տա չօք կէյիք պուլունուր իտի իսէ
տէ, ատէմէր հէր եէրտէ կէյիքլէրի
ավլատըլարընտան, պալատէրի թաս-
վիրտէ կէօրիւնէն կէյիք սիւրիւսիւ
կիսի պիր սիւրիւ կէյիք շիմտի շէ-
հիրէրին շամաթասընտան իրագ իղ-
սիդ տաղլարտա եալընըլ կէօրիւլէ-
պիրի :

Կէչնէլէրտէ կէյիք հագդընտան օ-
գուտուղում պիր հիքեայէլի պու-
կիւն սիզէ սէօյլէրիմ : Պու հիքեայէ
սահին մի եօխսա զոյրի սահին մի,
արթըգ օնու սիզէ հէլալէ էտէրիմ :

Վագթիլէ Գապատայը իսմինտէ
մազրուր վէ էօյիւնճէլ պիր քէօփէլ
վար իտի : Պու քէօփէլ պիր կիւն
քէնտի մահալէսինին քէօփէլէրինի
չաղըրըգ, օնլարա, «Պէն քէմիք կէ-
միրմէքտէն օսանտըմ, պունտան սօնկ-
րա արթըգ ալճըլըգ էտէճէլիմ. սիզ
պուրատա պէթէլինիլ, պէն կիտիպ
պիր կէյիք ավլայըմ» տէտի : «Օ պիր
քէօփէլէր հէփիսի պիրլիքտէ, «Կէ-
յիթ մի ավլայաճագուն, էօյլէ պիր ալ-
էթմէք պիլիրմիսին» տէտիլէր : Թա-
գաթ պու ճէսուր քէօփէլ, «Օ՛հ, էլ-
պէթթէ պիլիրիմ, տիշէրիմէ վէ փէն-
չէլիրիմէ պազըն» տէյէրէլ, էօյլէ
պիր ազզըն չէրէ կէօսթէրտի քի, օ-
նուն պիւթիւն բէֆիլէրի տէտիյինէ

իսքեաթ օլտուլար : Պու սէ-
պէպտէն պիւթիւն կիւն օրա-
տա գալըպ իշմահլարը պօ-
զուլմասըն տէյիւ քէմիք եէմէ-
տիլէր :

Գապատայը տէրագապ օր-
մանա սէյիրթտի վէ պիր ազ
սօնկրա օրատա կիւղէլ պիր
կէյիյէ րասմ կէլտի : Կէյիք
քէօփէլի կէօրտիւքտէ տուր-
տու : Գապատայը տախի տուր-
տու : Կէյիք օնա, «Սէօյլէ պա-
գայըմ, նէ՞ իսթէրսին» տէյիւ
սիւալ էթտի : Գապատայը
պէօյլէ պիր սըրատա նէ տէմէք
լազըմ օլտուղունու պիլմէ-
տիյինտէն, հավլամազա պաշ-
լար : Կէյիք օնա «Վայ թէր-
պիյէսիլ» տէտի : Պունուն իւ-
ղէրինէ Գապատայը, «Խայր, պէն
թէրպիյէսիլ տէյիւ իմ, իլլա
ավաչըտըլըմտան լափ էթմէ-
յէ վագթըմ եօդ տուր : Էյի պիր

ղիյաֆէթ էթմէք իշիւն պիր կէյիք
ավլայաճազըմ» տէտի : Կէյիք, «Էօյլէ
իսէ պէնիմի ավլամագ իսթէրսին»
տէյիւ սիւալ էթտի : Գապատայը «Էվ-
վէթ, սէնի ավլամագ իսթէրիմ» տէ-
տի : Կէյիք պու սէօյիւն իւղէրինէ
կիւլմէյէ պաշլատը : Գապատայը իսէ,
կէյիյին պաճագլարընը ըսըրմազա չա-
պալատը : Կէյիք օնա, «Պանա պագ,
էյէր սէն պէնիմ պաճագլարըմը ը-
սըրըրսան, պէն տէ սանա չիթմէ վու-
րուրում» տէտի : Քէօփէլ կէյիյին պօ-
զազընա եէթիշէմէյէճէյինի կէօրէ-
րէք, օնա «Պաճագլարընը դուրթար-
մագ իսթէրսին, պաշընը օլ գատար
եօգարը թութմաս» տէտի : Կէյիք ար-
թըգ ճէվապ վէրմէտի, վէ Գապա-
տայը տօլաշարագ, օնուն գույրու-
ղունու ըսըրմազա չալըշտը : Կէյի-
յին գույրուղու գըսաս օլտուղուն-
տան, Գապատայը օնու տա ըսըրա-
մատը : Պատէհու կէյիյէ, «Սէն պա-
շընը պիր ազաշազը ճէմէյէ ճէսարէթ
էտէմէզսին» տէտի : Պունուն իւղէրի-
նէ կէյիք, «Էօյլէ մի զանն էթտին»
տէյիպ, պաշընը օլ գատար էյտի քի
պէօյիւք պույնուղըրը եէրէ տէյտի-
լէր : Գապատայը կէյիյին պօղազըն-
տան թութմագ իշիւն օնուն իւղէրինէ
աթըլտը, Փագաթ կէյիյին իրի պույ-
նուղըրը քէօփէլին գարնընըն ալ-
թընա կէլէրէք, կէյիք օնու եօլուն
օլ պիր թարափընտա օլան պիր տի-

ՔԵՆՂԻ ՀԱԼԸ ԽԵՂԵՐԻՆԷ աթող, Գապա-
տայը իւք աղըլ նէյէ ուղրատըլընը
պիլմէտի, ամմա ագլը պաշընա կէլ-
տիքտէ, գօրդարադ տէօրթ թարափա
պագտը, վէ կէյիյին կիթմէքտէ օլ-
տուղունու կէօրտիւ. օ ղէման ար-
թըգ կէյիք ավլամայը էրթէսի կիւնէ
պրադմադ միւնասիպ սայարադ, քէօ-
յէ կէլտի, Գապատայը քէօյէ եէթիշ-
տիքտէ, քէօյիւն քեաֆֆէի քէօփէք-
լէրի օնուն խթիգպալընա կէլէրէք,
մէյիք նէրէտէ, պիր թանէ պիլէ
կէօրէմէտին մի» տէյիւ սիւալ էթմէ-
յէ պաշլատըլար, Գապատայը, «Եվ-
վէթ, կէօրտիւմ» տէտի : Քէօփէք-
լէր, «Հիչ տէյիլ խէ, պիր թանէ՞մի
էօլտիւրմէտին» տէյիւ թէքրար սի-
ւալ էթտիքլէրինտէ, Գապատայը
դույրուղունու պաճագլարընըն արա-
սընա էնտիրէրէք «Կէյիքրազի օլմատը»
տէտի : Քէօփէքլէր պունուն խղէ-
րինէ չչավ, հավ, հավ հավ»
տէյիւ հավլամաղա պաշլատը-
լար, Գապատայը խէ պիր իշ-
էթմէլտէն էվիկէլէօյիւնտիւ-
յիւ խիւն էյինէ ութանտը :

ՄԱՐԿՈՍՈՒՆ ԵՈՂՅՈՒԼՈՒԴ, ՈՒ

Մարկոսուն փէտէրի Ե-
րուսաղէմտէն ազիմէթինտէ,
Նամատախի կիթմէյի նիյէթի
նէ գօմուշ խոի խսէ տէ, եօլ-
տա ըասթ կէլտիյի ինկլիդ
եօլճուլար Նամատա խասթա-
լըդ վար խոիյինի օնտախասպէր
վէրտիքլէրի իչիւն , օ նիյէ-
թինիտէյիշթիրիալ, օլ պէօյիւք
չէնրի, կիւզէլ պազէլէրինի, վէ նէե-
մանըն սէվտիյի Նամ ըրմագլարընը
կէօրմէմէք տահա էյի սայտը: Պու-
նուն իւզէրինէ Մարկոս թէէսսիւֆ
էթտի, չիւնքի Քիթասպը շէրիֆտէ
զիքը օլունան վէ օրալարտա պուլու-
նան մահալլէրի կէօրմէյէ ոլէօյիւք
արզուսու վար խոի:

Մարկոս վէ օնուն փէտէրի Նա-
դարէլը եօլունա թէքքար կէրի տէօ-
նիւպ Համիֆայտ կիտէն պաշգա պիր
եօլ պուլուլար, Համիֆա կարմէլոս
տաղը էթէյինտէ վագը ուֆագ պիր
շէհիր օլուպ, օրատան Խոքէնտէրունէ
կիթմէք խոզը պիր Ավոթրիտ կէմի-
սինէ բադիպ օլուուլար, շիւնքի իս-
կէնտէրունա չըգարագ գարատան
մէմլէքէմլէրինէ տէօնմէյի ֆիքիրլէ-
րինէ գօմուշլար ըտը, կէմի հարէքէթ-
էթակէյի կիսպի պիրտէն պիրէ շէտիտ
պիր ֆուրթունա զուհուր էթտի, վէ
քեաֆֆէի եօլճուլարը տէնիլ թութ-
տու : Մարկոս խէ պու սըրատա
թէքքար քէնտինճէ գարար դըլտըքի,
պիր տէֆա դարայտ չըգտըգտան
սօնկրա արթըգ տէնիլ եօլճուլու-
դու էթմէսին : Ֆադաթ ֆուրթու-
նատան պէտթէր պիր դադա վու-

գու պուլսու : Կէմինին մաքինա-
լարընտան պիրի պօղուլտու , վէ-
չարդլար տէօնմէյէրէք կէմի տուր-
տու վէ տէնիզին հէյլէթլի տալկա-
լարը իւղէրինտէ չալդալանմազա պաշ-
լատը , Նիհայէթ դափտան եէլքէն
աչըպ , էրթէսի կիւն դարայա եագ-
լաշապիւտի : Եօճուլար Պէյրութա
չըդըպ կէմինին թամիրինէ պէքլէ-
տիքլէրի որբատա , Մարկոսուն փէ-
տէրի օղլունու պէրապէր ալարադ-
լիբանանըն էրդ աղաճլարընը կէօր-
մէյէ կիթտի : Լիբանան էհալիսինին
ընլայէթինէ կէօրէ , մէզրիւր էրդ ա-
ղաճլարը , Սողոմոնուն հէյքէլի եա-
փըլարդը վագըթ մախսուս էրդ ա-
ղաճլարը կէօնտէրմիշ օլան Տիւրոս
փատիշահը Քիրամըն վագթընտան
գալմա տըր . Գագաթ պէնիմ զան-
նըմա կէօրէ , օլ էրդ աղաճլարը 1000
սէնէաէն զիյատէ էսքի օլմամալը աըր-

ԵՐԱՆԱՆԵՆ ԷՐԶ ԱՂԱՑԼԱՐԸ

լար, Պալատէքի թասվիրուէ մէզքիւր
էրդ աղաճլարը, վէ օնլարըն ալթըն-
տա տախի Մարկոս վէ օնսուն փէտէքի
կէօրիւնիւրլէր։ Քիթապը շէրիֆինիզի
աչըպ, Աիրանանըն էրդ աղաճլարը
հադգընաա օրատա նէ եազըլմըշ օլ-
տուդունու պուլմանրդը իսթէրիմ։

Զօհուղլար Աւետարերի իշխան

У У.Р.Б.З.У.

የከተማው መውቃታዎች

Տօղուղ եաշընտա իքէն , եաղըն-
լարտա կէօյէ չաղըըլմըշ օլան Տէր
Ստեփանսան Մարիցա հաղդընտա
սիղէ պիր դաշ մալիւմաթ վէրմէք
խօթէրիմ . Մարիցա կէչէն սէնէնին
գեկ . Կջունտա պօղազ խասթալըլը-
շ Եւ Եւ Ականան առաջ առաջ

նա թութուլարագ, Դէքիսմէրիս առյ
ու զայրէթինէ, վալիտէյնինին տախի
շէֆադդաթմընա բաղմէն, շիֆու պու-
լամայրակ, պու տիւնեատան կէօչ էթ-
տի. Մարիցա խասթալըլընտա պա-
պասընա, «Պապաճըլըմ», նաֆիլէ եէ-
րէ պանտ էղիյէթ վէրմէյին, սէմա-
նըն դափուլարը աշըլմըշ աըըլտր, վէ

պէն օրայտ կիտէճէլիմ։ Տիւնեանըն
քեաֆֆէի հէքիմէլիրի պիր տրայտ
կէլսէլէր պիլէ եինէ պէնիմ տէրտի-
մէ պիր չարէ պուլամաղլար» տէր
իտի։ Էօլմէղտէն պիր կիւն էվլվէլ
Մարիցա պապասընըն էլինի էօփէ-
րէք օնուն տուասընը տիլէտի։ Քէ-
ղալիք անասընըն վէ դարնտաշլարը-
նըն տախի էլլէրինի էօփտիւ։ Պատէ-
հու տէրստաշլարընը վէ դօնշուլարը-
նը կէօրմէք իսթէլիպ, օնլար կէլ-
տիքտէ հէփիսինին տախի այլը այլը
էլլէրինի որդրպ, օնլարա, «Թօշճա-
դալըն, պէն Ռապպ Յիսուսա կիտէ-
ճէլիմ» տէտի։ Մարիցա վալիտէյնի-
նին վէ տօսթլարընըն ազամագտա
օլտուգլարընը կէօրէրէք, «Պէն պէօ-
յիւք պիր ոէվինճ իշինտէ իմ, սիզ
պէնիմ իշիւն ազլամայըն, իլլա կիւ-
նահլարընըզ իշիւն ազլայըն» տէտի։
Վախիդ տախի պու սրբատա Մարիցա-

Նըն եւանընտառ օլուպ , պազր
բուհանի իլահիլէր թէրէննիւմ
էթսին տէյիւ Մարիցա օնա
րիճա էթտի : իլահիլէրտէն
սօնկրա ինճիլ օդունտու , վէ
Մարիցա էլլէրինի աշարագ վէ
կէօղլէրինի սէմայա դալտը-
րարագ տուա էյլէտի , վէ «իշ-
թէ Քրիստոսու թախթընտա
օթուրմուշ կէօրիւյօրում , վէ
ազիզլէր օնուն էթրաֆընը
սարմըշ օլարագ , պանտ տա
կէլ տէյօրլար» տէտի : Պուն-
տան սօնկրա քիւչիւք դըզգա-
րընտաշընըն էլինտէն թութա-
րագ անսաօրնա տօղրու տէօն-

տիւ, վէ, «Անաճըզըմ», իքիմիզ իշխան
եափաճաղըն շէյլէրի պղունտան պէօյլէ
անճագ գըզգարնտաշըմ իշխան եափ»
տէտիւ, Մարիցա հէր նէսի վար իտի
իսէ հէփախնի տէ տէրստաշըարընա
թադսիմ էթտի, վէ ֆէսինին իւղէ-
րինտէ օլան ալթունլարը տախսի քիլի-
սէլէրէ վասկյէթ էյլէտի, «Պունտան
պէօյլէ ալթունու նէ եափաճաղըմ,
պէն սէմատա խաղինէ երզմագ իսթէ-
րիմ» տէյիպ, պիր աղբահաթլանտըգ-
տան սօնկըա, «Անա, էօլէճէյիմ, սէմա
էօնիւմտէ աչըլմըշարը, ազիզէրին զի-
դըյմէթ թաշլար իլէ միւզէյեէն պիր
սուֆրտ էթրաֆընտա տիզիլիպ ալ-
թուն սազլար չալմագտա օլտուգլա-
ըլնը կէօրիւյօրում, պէն տէ օնլարըն
ալայընա գախըլմագ իսթէրիմ» տէ-
տի, վէ պիր աղ սօնկըա էլլէրինի
կէօքսիւ իւզէրինէ գօյարագ ըուհու-
նու թէսլիմ է լէտի :

Սէվկիւլիւ չօճուղլար , Մարիցա
քէնտի Քրիսթէյանձա էյի խասսիյէթ-
լէրի իլէ սլապասընըն էվինտէ կիւ-
զէլպիր եըլուըդ կիալի փարլամագտա
օլուալ , կէլէնէք վաղըթ իշխուն պէօ-
յիւք իւմիտլէր վէրմէքտէ իտի : Օ-
նուն հաղդընտա եազաճադ չօդ շէյ

